

Dit voorjaar is op initiatief van de Stichting NoorderBreedte in de provincies Drente, Friesland en Groningen de Intergemeentelijke kollegiale milieutoets Noord-Nederland 1989 gehouden. Een intergemeentelijke kollegiale milieutoets heeft tot doel de uitvoering van het gemeentelijk milieubeleid te verbeteren via een 'kruisbestuiving' tussen toetsers en getoetsten: ambtenaren en bestuurders van gemeenten.

MILIEUTOETS NOORD-NEDERLAND 1989

HET HOUDT GLOBAAL IN DAT EEN TEAM VAN kollega-milieudeskundigen (toetsers) uit verschillende gemeenten bij de te toetsen gemeente onderzoekt hoe enkele, van tevoren afgesproken, onderdelen van gemeentelijk milieubeleid aldaar vorm hebben gekregen en hoe deze worden uitgevoerd.

Toetsers geven, op basis van eigen kennis en ervaringen, na afloop van toetsingsgesprekken een oordeel over het te toetsen onderdeel en doen, zo mogelijk, aanbevelingen ter verbetering van het betrokken onderdeel van milieubeleid. Een schriftelijke rapportage rondt de toets af.

Eind 1987 is in het kader van het Europees Jaar van het Milieu in de gemeenten Budel, Maarssen, Delft en Groningen de eerste intergemeentelijke kollegiale milieutoets gehouden, waarvan de eindrapportage, opgesteld door ir. R. Rense van Twijnstra Gudde, in maart 1988 is verschenen.

Verantwoording

Deze milieutoets Noord-Nederland is financieel mogelijk gemaakt door bijdragen van het Ministerie van VROM en van de deelnemende gemeenten. De directe begeleiding was in handen van *drs. Hans (J. G.) ten Houten*, van Ten Houten Consult, daarin bijgestaan door de stagiaires *René Karlaum* en *Reinout van Drunen* van het Prof. H. C. van Hall Instituut te Groningen en door een begeleidingskommissie. In deze commissie zaten, op persoonlijke titel, *dr. ir. D. H. Keuning*, voorzitter, burgemeester van Borger en lid van de VNG-Commissie Milieubeheer, *mr. L. Bomhof*, juridisch medewerker van de Regionale Inspectie Milieuhygiëne Noord, *mr. drs. J. Bosma*, medewerker voor oa. milieu en ruimtelijke ordening bij de Kamer van Koophan-

del Drente, *drs. W. van de Pol*, initiatiefnemer van deze milieutoets en redakteur van NoorderBreedte), *drs. B. Snippe*, organisatiedeskundige bij de Rijks Universiteit Groningen en aanvankelijk ook *J. A. Dijkstra* van de Friese Milieuraad.

De eindrapportage is samengesteld uit 24 rapportages van individuele toetsers.

De Stichting NoorderBreedte dankt deze personen voor hun bijdragen aan het slagen van dit project.

Milieutoets Noord-Nederland

De Stichting NoorderBreedte heeft in 1987 en 1988 zeer veel aandacht besteed aan gemeentelijk milieubeleid. In 1988 is onder andere een uitgebreid thema-nummer van het tijdschrift NoorderBreedte hierover verschenen onder de titel *'De milieucommies vertelt'*.

Naar aanleiding van de rapportage van de eerste milieutoets en naar aanleiding van contacten met de gemeente Groningen is bij de Stichting NoorderBreedte het idee ontstaan om tussen een aantal Noordnederlandse gemeenten een kollegiale milieutoets te organiseren. Voorjaar 1989 zijn de toetsdagen gehouden. Door personele veranderingen bij NoorderBreedte is de voorbereiding in de zomer overgedragen aan Ten Houten Consult, adviesbureau voor milieu-management te Haren.

Groene bundel

Uit elk van de drie Noordnederlandse provincies hebben twee gemeenten deelgenomen: Stadskanaal, Opsterland, Hoogeveen, Heerenveen, Groningen en Emmen. Bij de eerste gesprekken met de deelnemende gemeenten bleek er een vrees voor een (te)

groot tijdsbeslag voor toetsers en getoetsten (die in diverse gemeenten dezelfde personen zouden zijn). Daarom heeft Ten Houten Consult in overleg met de begeleidingscommissie speciaal voor deze toets een bundel samengesteld. Deze 'groene bundel' bevat een algemene inleiding, een diagram met de verdeling van het totaal aantal werkzame personen per deelnemende gemeente, en per deelnemende gemeente enige achtergrondinformatie: de indeling van de gemeentelijke organisatie, het aantal inwoners, de oppervlakte in ha, het totaal aantal werkzame personen, de werkzame personen per sektor (landbouw, industrie, handel, transport, bouw, diensten en overige) en de te toetsen thema's. Verder zijn er een handreiking voor de presentatie van milieubeleid door de te toetsen gemeente en een algemene handleiding voor de toetsers in opgenomen. Hierbij zijn vooral de volgende punten onder de aandacht gebracht: nadruk op uitvoering van milieubeleid, alle deelnemers moeten leren van deze toets, een positieve en feitelijke benadering (konkrete goede voorbeelden van milieuaanpak), openheid, en vertrouwelijkheid. Ten slotte zijn er in de bundel tien thema's van milieubeleid behandeld. Per thema volgt na een korte inleiding een reeks mogelijke vragen voor toetsers, waarmee ook presentatoren rekening konden houden bij de voorbereiding van de toetsdag.

Algemene informatie over de toetsgemeenten

De totale personele bezetting voor uitvoering van milieubeleid, excl. reiniging, riolering en politie, varieert sterk, zelfs bij vergelijking met het aantal Hinderwetplichtige bedrijven, het aantal inwoners en de oppervlakte. Zie tabel.